

Завдання

II етапу XXV Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (2024–2025 н.р.)

3 клас

1. Склади і запиши розповідь.

Зимова прогулянка

---

2. Встав пропущену літеру З або С.

Ро...питати, ...розуміти, ...казати, ...ходити, ...бити, бе...помічний, ...хопити.

3. Прочитай загадки та прислів'я, підкресли антоніми.

Чорна корова всіх людей поборолла, а білий віл всіх людей підвів.

Більше діла – менше слів.

Коли іде гомонить, коли зупиниться – мовчить.

Ситий голодного не розуміє.

Гірка робота та солодкий хліб.

4. Добери до іменників прикметники (не менше двох).

Біль – _____

День – _____

Волосся – _____

5. До загальних назв допиши власні.

Поет _____

Місто _____

Річка _____

Учень _____

Країна _____

3. Підкресліть у реченнях підмети і присудки.

Праця людину прикрашає. Бджола летить на всякий цвіт. Добра праця ніколи не пропадає. Тече вода з-під явора яром на долину. Навколо лунають веселі пісні.

4. Виправ помилки в словосполученнях, запиши правильну відповідь.

Нестерпна біль – _____

Самий сміливий – _____

Зустрілися в январі – _____

5. Познач рядок зі спільнокореневими словами.

вулиця, вулиці, вулицею

говорити, мовити, базікати

лісник, лісочок, узлісся

6. Познач рядок з однорідними членами речення.

Сонце заливало золотим маревом леваду, садок, верби.

Заспані дві жабки випливли зі дна.

Петрусь приніс жайворонка, якого сам вирізав з дерева.

Завдання

II етапу XXV Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (2024–2025 н.р.)

5 клас

1. Підкресліть головні та другорядні члени речення.

З неба летіла на землю сніжинка. Хлопчик простяг долоню. Він хотів приголубити сніжинку. А вона впала на теплу, добру руку хлопчика й розтала.
(В. Сухомлинський)

2. Запишіть речення, розкриваючи дужки. Визначте число іменників.

Колись наші (предок) жили в (печера). Тоді вони прикрашали (стіна), кам'яні (сокира), (палиця) малюнками. Древні (люди́на) читала їх так, як ми читаємо (книжка). З цих (малюнок) поступово виник орнамент.

3. Складіть і запишіть речення з поданими числівниками.

Одинадцятий, вісім, п'ять.

4. Доповніть речення прислівниками.

Сходило сонце. Шумів старий ліс. Дуби шелестіли листям. Було справжнє свято.

5. Напишіть твір-роздум (до 1 сторінки) на тему: «Чому я люблю українську мову».

Завдання
II етапу XXV Міжнародного конкурсу з української мови
імені Петра Яцика (2024–2025 н.р.)
6 клас

1. Доберіть до слів іношомовного походження відповідники з української мови

Біографія, демонстрація, горизонт, гігант, ідеал, ілюстрація, сервіс, тріумф, шосе, фотографія

2. Складіть і запишіть привітання другу або подрузі з днем народження (5 речень). Використайте слова *здоров..я, радіс..ть, мен..ше*. Вставте, де потрібно, апостроф чи м'який знак.

3. Замініть словосполучення одним словом іношомовного походження

1. Льодова гора, що плаває в морі.
2. Відступ у першому рядку тексту.
3. Певний режим харчування.
4. Музичний супровід.
5. Пристосування тварин або рослин до нових кліматичних умов.

4. Установіть відповідність між фразеологізмами та їх значеннями

А) бідувати	1) до останку, до крихти, по зав'язку
Б) гарний, красивий	2) у тридев'ятому царстві, неблизький світ, куди Макар телят не гнав
В) дуже далеко	3) годувати злидні, перебиватися з копійки на копійку, на хлібі й воді
Г) зазнаватися	4) кирпу гнути, губу копилити, напускати пиху на себе
Д) лагідний	5) мухи зобидить не може, хоч до рани прикладай
Е) не звертати уваги	6) дивитися крізь пальці, пропускати повз вуха
Є) повністю	7) ні в казці сказати, ні пером описати; хоч з лиця воду пий

5. Напишіть есе на тему: «Мені є чим пишатися!» (1 – 1,5 сторінки).

Завдання
II етапу XXV Міжнародного конкурсу з української мови
імені Петра Яцика (2024–2025 н.р.)
7 клас

1. Прочитайте фрагмент із «Листів до сина» Василя Стуса:

«Якщо Ти брудно пишеш, то переписуй так довго, аж поки зошит не буде зовсім охайний. Коли Ти навчишся так писати, тоді буде легше на потім, як ходитимеш у більші класи».

Доведіть, що ідеї, висловлені Василем Стусом, актуальні. Висловіть власні погляди у формі твору (обсяг – 1 сторінка). Уведіть у текст безособові дієслова, дієприкметники, дієприслівники. Підкресліть їх.

2. Подані слова запишіть відповідно до вимог правопису та граматики.

Пів/Європи, пів/на/п'яту, напів/автомат, полу/мисок, контр/адмірал, щиро/вдячний, військово/зобов...язаний, сама/самісінька, людино/день, бета/промені, сам/на/сам, яхт/клубівець.

3. Відредагуйте словосполучення.

Майстерний віртуоз, перший дебют, добрий по характеру, моя автобіографія, слідуєча зупинка, я вибачаюсь, навчатися на рідній мові, перший дебют, захисний імунітет, пам'ятний сувенір.

4. Запишіть речення, поставте пропущені розділові знаки. Зробіть синтаксичний розбір (підкресліть члени речення, надпишіть над ними частини мови, дайте характеристику всій конструкції).

Служи Никаноре рідній державі оберігай її від зовнішніх і внутрішніх злих ворогів (Г. Арсенич-Баран).

5. Поєднайте фразеологізми обох груп у синонімічні пари й запишіть.

Група 1. П'яте колесо до воза; бісики пускати; заливати за шкуру сала; два чоботи пара; теревені правити; намотати на вус.

Група 2. Очима грати; одним ликом шиті; записати собі на лобі; точити ляси; не приший кобилі хвіст; допикати до живого.

Завдання

II етапу XXV Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (2024–2025 н.р.)

8 клас

1. Розкрийте значення фразеологізмів. З двома з них складіть речення.

Скринька Пандори, ахіллесова п'ята, ось де собака заритий, бити лихом об землю, замилювати очі.

2. Складіть одне поширене речення зі звертанням і вставним словом. Визначте головні і другорядні члени речення. Над кожним словом напишіть частину мови

3. Напишіть есе на тему «Чи є дисципліна запорукою успіху в різних сферах життя?» (обсяг – 1,5 сторінки).

4. Поставте слова в родовому відмінку однини, позначте закінчення.

Принтер, Кривий Ріг, козак, інститут, кущ, травень, вітер, Дністер, підмет, сік.

5. Поставте розідлові знаки в реченнях з дієприслівниковим зворотом і одиничним дієприслівником.

1. Олеся встигала і уроки зробити і прибрати в кімнаті не поспішаючи.
2. Гарно відпочивши після уроків Матвій був готовий до тренувань.
3. Зроумівши свою помилку Олена попросила вибачення.
4. Молодша сестра слухала казку затамувавши подих.
5. З Ташані густою хвилею котилася пара, затоплюючи троянівську долину.

Завдання
II етапу XXV Міжнародного конкурсу з української мови
імені Петра Яцика (2024–2025 н.р.)
9 клас

1. Напишіть твір-роздум на тему «Якщо ти за все життя не посадив жодного дерева – плати за чисте повітря» (О. Довженко) (1,5 – 2 сторінки).

2. Поставте розділові знаки в реченнях. За останнім (четвертим) реченням складіть власне речення, у якому передайте чуже мовлення непрямою мовою.

1. Чого батько журяться думав він. Чи того що нездужають чи того що нема грошей викупити від шевця мамині чоботи (за М. Коцюбинським).

2. У хаті застугоніли кроки як йому колись давно-давно стугоніли материні кроки потім засвітилося світло і до вікна припало стурбоване обличчя тітки Хто там? Це я Данило. Ой Данилку! Я зараз! Тітка відхилилась од вікна заметушилась по хаті видно шукаючи одяг потім підбігла до дверей загрюкала засувом і впала в обійми Данила (за М. Стельмахом).

3. По шматку короваю спочатку подавати батькам потім молодятam лише після цього ділити між усіма гостями велить українська весільна традиція (з журналу).

4. Павлик обвів усіх однокласників очима й збентежено вимовив Маріє Дмитрівно будь ласка дозвольте зайти я більше не буду спізнюватися (з посібника).

3. Зробіть фонетичний розбір виокремленого слова в реченні.

Людині завжди краще і веселіше *працюється*, коли вона знає, що її праця приносить користь (І. Цюпа).

4. Доберіть синоніми до слів іншомовного походження.

Гарантія, дегенерація, інертний, консенсус, консолідація, плеоназм, полеміка, радикальний, регрес, релятивний.

5. Поставте наголос у наведених словах.

Апостроф, атлас, байдуже, видання, гаряче, гастрономія, жалюзі, загадка, колос, пересипати, ріки.

Завдання

II етапу XXV Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (2024–2025 н.р.)

10 клас

1. *Напишіть твір-роздум на тему «Правда – наче гірке питво, неприємне на смак, але воно відновлює здоров'я» (О. Бальзак) (обсяг – 2 сторінки).*

2. *Висловіть 5 власних переконливих міркувань на користь думки: “Пам’ятайте стародавню мудрість: якщо хочеш погубити людину, дай їй все, що вона хоче” (В. Сухомлинський). Бажано навести 1–2 цитати.*

3. *Зробіть морфологічний розбір виокремленого слова в реченні.*

Море запінилось і кипить, а вітер надув сосни на вершинах скель, і мчить острів на тих чорних *вітрилах*, як корабель.

4. *Запишіть слова разом, із дефісом, нарізно.*

Арт/терапія, аудіо/альбом, боді/арт, веб/браузер, Ганг/ріка, гіпер/звук, еко/сумка, еко/центр, інтернет/ресурс, фолк/ансамбль, пів/на/шосту, пів/літра, пів/Англії, пів/ягоди, фітнес/клуб, сорока/п’яти/мільйонний, 25/тисячний, науково/доведений, науково/педагогічний.

5. *Відредагуйте речення.*

Рідна мова являється одним із головних засобів, за допомогою якого засновується національна культурна традиція. Залучання дитини до рідної мови – це входження її в суспільство. Усвідомлення себе як людини стається через мову рідних дитині людей. На протязі усього свого життя кожен сприймає цю першу мову в оточенні спогадів про батька й матір, про рідний дім. Лишити людину рідної мови – чи то згідно до її волі, чи всупереч неї – аморально.

Завдання
II етапу XXV Міжнародного конкурсу з української мови
імені Петра Яцика (2024–2025 н.р.)
11 клас

1. Прочитайте фрагмент із «Листів до сина» Василя Стуса:

«Бо теперішня людина – тільки освічена. Людина – це обов’язок, а не титул (народився – і вже людина). Людина – твориться, самонароджується. Власне, хто Ти є поки що? Кавалок глини сирової, пластичної. Бери цей кавалок у обидві жмені і мни – доти, поки з нього не вийде щось тверде, окреслене, перем’яте. Уяви, що Бог, який творить людей, то Ти є сам. Ти є Бог. Отож, як Бог самого себе, мни свою глину в руках, поки не відчуєш під мозолями кремінь. Для цього в Тебе найкращий час – творися ж!»

Доведіть, що ідеї, висловлені Василем Стусом, мають понадчасову актуальність і загальнолюдське значення. Висловіть власні погляди у формі твору (обсяг – до 3 сторінок).

2. Подані слова запишіть відповідно до вимог чинного правопису.

Віце/прем’єр, екс/директор, пів/Києва, пів/ящика, ...вят/вечір, священ...ик, мережа/Ф(ф)ейсбук, топ/менеджер, Гол...андія, М(м)ін/юст, з...ніціювати, кеш...ю, різдв...яний, різьб...ярство, студен...кий, мен...ше, дос...є, д...летант, вар..во.

3. До слів іншомовного походження доберіть українські відповідники. З двома словами іншомовного походження (на вибір) складіть речення з відокремленою обставиною та відокремленим означенням. Підкресліть їх.

Абсолютний, апелювати, аналогічний, консенсус, менеджмент, дистанція, раціонально, аплодисменти, автентичний, фактор.

4. Відредагуйте речення.

1. Ми рахуємо, що прийняті міри являються недосконалими. 2. Милуючись лісовими краєвидами з вікна вагона, у мене виникали спогади далекого дитинства. 3. Мова йдеться про систему різних багаточисельних грошових внесків, незрозумілих податків тощо. 4. Відвідавши виставу відомого театрального колективу, настрої хворих може значно покращитись.

5. Запишіть речення, розставте пропущені розділові знаки. Побудуйте його структурну схему. Підкресліть члени речення, дайте загальну характеристику всій конструкції та компонентам як простим реченням.

Усі ті розповіді вбирала в себе як у вулик і тепер могла б про багатьох людей розповісти іншим але знала що того не можна робити бо бабуся навчала що розпатякувати про інших гріх (Г. Арсенич-Баран).